

KULTURSKULANE

Samlast til kjempe-konsert i Eidfjord

NYHEIT
SIDE 8

FOLKETAL I ODDA

No er det færre enn 6900 oddingar

NYHEIT
SIDE 5

Hvem har virkelig tenkt å smelle til på

BLACK FRIDAY?

SE ANNONSESIDENE

Hardanger Folkeblad
– først og fremst

Hardanger Folkeblad

ONSDAG

22. november 2017

Nr. 129 • Årgang 68

hardanger-folkeblad.no Laussal kr. 30.00

Isbre i fare

SMELTAR: Forskar Henning Åkesson frå Bjerkhes-senteret i Bergen forskar på Hardangerjøkulen.

SIDE 2-3

Arkivfoto: Bente Raen Widding

KUNDEKLUBBTILBUD: ALLE GRØNNE INNEPLANTER 50%

KUNDEKLUBB tilbud!

Hageland Vasstun

Vasstun, 5750 Odda – Tlf. 53 64 19 41

Åpningstider: Man-fre: 10-17 – Lør: 10-15 – Søn: Stengt

Tilbuda gjeld 24.-25. nov

Følg oss på:

• FELLESNEMNDA FOR ULLENSVANG KOMMUNE

På vei mot en felles plattform

Lokalpolitikerne har hatt travle dager. Mye diskusjon, dialog og idémyldring, samt råd og innspill fra inviterte gjester på samling for de innvalgte i prosess ny kommune. Her fra møtet i fellesnemnda. Erlend Nævdal Bolstad i passiar med prosjektleder Ingjerd Astad og sekretær Ragnvald Joakimsen.

SIDE 6

BLACK FRIDAY
24. NOV

KL 8:00-10:00
ALLE KLÆR

40%

RABATT
GJELDER ORD. PRIS

KL 8:00-20:00
ALLE JAKKER

50%

RABATT
GJELDER ORD. PRIS

Cubus

NYHEITER

Hardanger Folkeblad

www.hardanger-folkeblad.no

53 65 06 00

Ansvarleg redaktør:

Eivind Dahle Sjøstad,
Tyssealdsvegen 10A
5750 Odda.

Etablert i 1949.
Kjem ut måndag,
onsdag og fredag.
Trykk: Sunnhordland.

TIPS OSS!

53 65 06 00

epost:
redaksjon@
hardanger-folkeblad.no

SMS/MMS:
TIPSHAF til 2470

Vi er også på Facebook,
Twitter og Instagram

LEIAR

Høvler over organisasjonen

Rådmennene har lagt frem sine respektive budsjett for neste år og debatten om de mange foreslåtte kuttene er for lengst i gang. Frem mot jul skal budsjettforslagene debatteres, behandles politisk og til slutt vedtas. I Odda ser det dystert ut. Svært dystert. Nesten 60 årsverk skal bort, og en rekke forslag til innsparinger vil utvilsomt ramme tjenestetilbudet. I Ullensvang fortsetter innsparringsløpet som har pågått en tid og det ser utvilsomt ut til å bli et tøft 2018 selv om politikerne i formannskapet ønsker å lånefinansiere til enkelttiltak. Det er de ikke alene om. Både Odda og Jondal skal innom banken.

Odda kommune vil likevel ha formidable 747 millioner kroner å rutte med i budsjettet neste år. Med knappe 7000 innbyggere er dette et høyt nivå om man kikker på andre kommuner i samme størrelse. 135 millioner kroner skal investeres, og kommunen vil ta opp lån for å bygge både barnehage og utbedre vann og avløp. Det er urovekkende at alle de tre kommunene som snart skal slå seg sammen nå tar opp flere nye og store lån. Det er bra at det investeres, men høy gjeld kan potensielt føre til en tynge inngang for den nye storkommunen.

Rådmannen i Odda forsøker åpenbart å gjøre noe med dette allerede nå. Høy aktivitet, store investeringer og økende lønns- og pensjonsutgifter får konsekvenser, selv for rike Odda. Oppskriften er å kutte i jevne lag over organisasjonen, men sandpapiret er i år skiftet ut med en solid høvel. Både kultur, helse og barnehage tilbudet vil utvilsomt bli dårligere enn i dag. I tillegg må vi helt sikkert tåle at en del lyspærer ikke blir skiftet. Fordelen med denne modellen er at man slipper å gjennomføre de helt store og tidkrevende omorganiseringene, ulempen er at organisasjonen fortsatt vil være topptung og at kuttene rammer tjenestetilbudene direkte istedenfor å effektivisere driften og skyte fart på jobben med å automatisere rutineoppgaver.

Det er selvsagt et poeng at inntektene ser ut til å bli mindre, blant annet på grunn av regjeringens forslag om fase ut den såkalte «maskinskatten». Vi mener likevel kommunene våre har mye å tjene på ytterligere digitalisering og ikke minst lene seg på effektene av sammenlåingen. Et av de tydeligste signalene på dette er kultursjefens forslag om å legge ned sin egen stilling. Vi tror ikke nødvendigvis det er et riktig grep, men det sier noe om hvilke muligheter som ligger på bordet.

I Odda ser det dystert ut. Svært dystert.

■ Forskar seier Hardangerjøkulen smeltar raskt -

Isbre kan vera

- Men kvifor skal vi egentleg bry oss? Det er eit av spørsmåla forskar Henning Åkesson frå Universitetet i Bergen tek opp.

FORSKAR: Henning Åkesson.
FOTO: PRIVAT

ELI LUND
eli@hardanger-folkeblad.no
97572494

Åkesson har tatt doktorgrad på Hardangerjøkulen. For eit par veker sidan fekk forskaren frå Bjerknessenteret ved Universitetet i Bergen taletid framfor lokalpolitikarane i Eidfjord om resultatet av forskinga si. Tidlegare same dag snakka han først framfor Statkraft og deretter elevar ved Lægred skule.

- Skuleungane var ivrige. Det var ein bra diskusjon vi hadde. Statkraft sine tilsette var òg interesserte og ville vita meir om korleis den smeltande breen påverkar deira verksemd, seier Åkesson i etterkant.

- Ekspresversjonen er at det blir varmare og Hardangerjøkulen smeltar, men at eit grønt skifte gir nye moglegheiter, sa Åkesson framfor kommunestyret.

Han fortalde om temperaturmålingar på jorda oppgjennom og sa det spesielt er i nordområda det er varmare enn normalt.

Stadige varmere kordar

Etter år 2000 har ein hatt 13 av dei 14 varmaste åra nokon gong sidan ein tok til å måla temperaturen på jorda i 1880.

- I 2014 var varmaste året. Men i 2015 vart knust. Og 2016 skjedde det same igjen. Så langt

i år, fram til september, er 2017 det nest varmaste til no, sa Åkesson.

Konsekvensane er mange, både lokalt og globalt, peikar forskaren på. Her i landet er meir flaum eit tydleg teikn, langs kysten meir stormflo, altså høg vasstand. Konsekvensen av flaum kan til dømes vera øydelegging av infrastruktur som vegar og jernbane.

- Jernbanen får ei stor utfordring, sa Åkesson og viste bilete av jernbaneskjener som hang i lause lufta.

Det globale biletet er at isbrear som Grønlandsisen og Antarktisen smeltar. Konsekvensane av stigande hav er katastrofale, særleg for lågtliggende land. Til dømes er det heilt krise for øystaten Tuvalu i Stillehavet. Landet ligg mindre enn fem meter over havet. Innbyggjarane der må kanskje flytta fordi havet stiger, formidla Åkesson.

I Himalaya bur folk som er avhengig av smeltevatn frå fjelltoppane, heldt han fram.

Når Hardangerjøkulen smeltar, må ein til dømes sjå langt

PRESSENS
FAGLIGE UTVALG

Hardanger Folkeblad arbeider etter reglane for god presseskikk, fastlagde i Vær varsom plakaten. Dei som meiner seg råka av urett omtale vert bedne om å ta kontakt med

redaksjonen. Pressens Faglige Utvalg (PFU) er oppnemnt av Norsk Presseforbund for å behandle klager som gjeld presseetiske spørsmål. Adressa er: Postboks 46, Sentrum, 0101 Oslo.

Tlf.: 22 40 50 40. Fax: 22 40 50 55. E-post: pfu@presse.no

Anmelder villreinslakting

Norges Miljøvernforbund (NMF) anmelder den planlagte nedskytingen av villrein i Nordfjella-området. Målet for jakten er å stanse spredningen av skrantesyke.

- Norges Miljøvernforbund (NMF) anmelder herved Miljødirektoratet og Mattilsynet for brudd, - med overlegg - på Na-

turmangfoldlovens bestemmelser ved den planlagte nedskytingen av 2.200 villrein i Nordfjella-området, skriver NMF i anmeldelsen som er levert inn til politiet, Økokrim og som innmeldt sak til Stortinget.

I politianmeldelsen krever NMF blant annet at saken etterforskes. De krever også straffeforfølgelse av Miljødirektoratets direktør Ellen Hambro og

direktør Harald Gjein i Mattilsynet.

- Vi tar det til etterretning, sier seksjonsleder Kjartan Knutsen i Statens naturoppsyn til NTB.

NMF ber også kontroll- og konstitusjonskomiteen ta initiativ til å åpne sak mot direktoratene og departementene, begrunnet i at «nedskytingen bryter ned grunnleggende prin-

sipper innen naturforvaltning». NMF kritiserer løsningen om å redusere villreinstammen i kampen mot den dødelige sykdommen. Mattilsynet sa til NTB mandag kveld at de ikke vil kommentere saken før de har lest anmeldelsen. Tidligere i november anmeldte organisasjonen Dyrenes Røst Mattilsynet for dyremishandling i jakten. (NTB)

FOTO: MARIT HOMMEDAL/NTB SCANPIX

- og at menneske står bak, men at det er håp borte om 50 år

HARDANGERJØKULEN

- Den sjette største isbreen på fastlandet i Noreg.
- Breen ligg i Eidfjord og Ulvik kommunar. Arealet er ca. 73 km² og det høgaste punktet på breen er 1 863 moh.
- Hardangerjøkulen er del av Skaupsjøen/Hardangerjøkulen landskapsvernområde, som vart oppretta den 10. april 1981 og dekker eit areal på 553,747 km².

JØKULEN: Om temperaturen stig med tre grader, vil breen forsvinna fort.

FOTO: PETTER BJØRSTAD

etter breturismen.

Jøkulen er omtrent 10 kilometer på tvers. Den rører seg opp mot 50 meter i året. Og det er ikkje slik mange trur, at breen er ein rest frå siste istid. For 4000 år sidan var det ingen bre her. Før han vaks fram, var det berre to grader varmare enn det er i dag.

- Dersom utviklinga held fram og ein får klimaendringar som gjer det tre grader varmare i Sør-Noreg, vil breen vera omtrent heilt borte i år 2100, sa Åkesson.

Han kunne fortelja at det er i gang ein god del forskingsaktivitet på breen. Ein måler vind, temperatur, snø og is. Desse målingane viser at jøkulen smeltar.

For å hindra smeltinga må ein sjå på drivkreftene bak klimaendringane. Åkesson peika på befolkningsvekst, økonomi, bruk av fossilt brensel som drivkrefter. Og han viste til Parisavtalen som skal halda oppvarminga under 2 grader, og tek sikte på å avgrensa oppvarminga til 1,5 grader, noko som vil

kreva negative utslepp etter 2050.

Åkesson ser store moglegheiter med det grønne skiftet, og er sånn sett optimist.

Frå kommunestyrerepresentant Timo Knoch kom det spørsmål om konsekvensen av at USA trekkjer seg ut av Parisavtalen. Til det svara Åkesson at han ser på det meir som ein fartsdump.

- Eg trur det er mest USA som tapar på det i lengda, sa han.

UTVEKSLA ERFARINGAR: På møtet måndag kveld vart det diskutert erfaringar frå 2017.

Over 600 turistar innom kvar dag

I juli hadde turistinformasjonen i Odda over 600 turistar innom på ein gjennomsnittsdag.

SONDRE LINGÅS HAUKEDAL
sondre@hardanger-folkeblad.no
90013724

Sommaren 2017, Trolltunga AS, og «Totalpakke reiseliv» stod på dagsorden då Odda kommune og Næringshagen i Odda måndag samla ulike aktørar til møte for å sjå både bakover til årets sesong og framover mot åra som kjem.

Amy Beth Henrickson summerte opp året for turistinformasjonen i Odda, som har sett ein stor auke i kor mange turistar dei har innom. På ein gjennomsnittleg julidag besøkte over 600 informasjonen og i august var talet over 500. Totalt var over 40 000 innom turistinformasjonen.

Kristine Hesthamar fortalde om sesongen sett frå Ullensvang. Alt frå vegproblematikk i Deildo og mellom Kyrkjeneset-Bjotveit til passasjeraken på hurtigbåten mellom Lofthus og Norheimsund og ønsker dei får frå turistane som tilgang til lokalproduserte varer og betre skilting.

Rolf Bøen i Odda kommune var og til stades og fortalde om sommaren på Trolltunga.

Kommunen informerte og aktørane om stoda i Trolltunga AS, som skal fungere som ein motor for turismen i Hardanger og sørge for at regionen får mest mogleg ut av statusen som Nasjonal turiststi.

For tida arbeider kommunen med å få til eit nytt styre og vedtekter til selskapet. I det nye styret skal det og vere private aktørar representert.

Får ikkje nyta medteken alkohol

Helsedirektoratet presiserer at rusen ikkje kan nyte medteken alkohol på russetreff. Hensikta er å hindre overstadig rus og uønskte hendingar.

Politidirektoratet har sendt ut nye retningslinjer, som skal sikre at reglane for alkoholbruk på offentleg stad blir handheva likt i alle politidistrikter.

Før russefeiringa i vår vart det avdekt at politidistrikta

hadde ulike tilnærmingar til reglane i alkohollova om skjenkeløyve og drikking på offentleg stad, i møte med russefestival-arrangørar.

No har Helsedirektoratet presisert at tilstellingar som er opne for allmenta, og der det skal serverast eller nytast alkohol, er løyvepliktige. På slike arrangement skal gjester ikkje nyte medteken alkohol. Denne regelen gjeld på same måte for russetreff som for utestadar, opplyser direktoratet. (NPK)